מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להסביר את הגורמים לפרוץ מלחמת העולם הראשונה ואת הגורם המיידי
- לאפיין מלחמת שוחות ומלחמה טוטלית
- להסביר את משבר האמונה בקדמה ואת תוצאות המלחמה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – תקופת שגשוג ואופטימיות לפני המלחמה
2. ג – הרצח בסריבו
3. ב – לחימה מתוך תעלות ארוכות זמן רב
4. א – בריטניה, צרפת ורוסיה
5. ב – גיוס כל משאבי המדינה כולל העורף
6. ג – נפילת אימפריות ועליית דיקטטורים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו מאפיין מרכזי של 'העידן היפה'
2. לא נכון – היו כמה גורמים: לאומיות, מרוץ חימוש, אימפריאליזם, בריתות, והרצח בסריבו
3. לא נכון – יהודים לחמו בשני הצדדים של המלחמה
4. נכון – כמה אימפריות נפלו בעקבות המלחמה
5. לא נכון – איטליה הצטרפה ב-1915 להסכמה, נגד גרמניה

חלק ג' – השלמת מילים

1. העידן היפה
2. מרוץ חימוש
3. פרנץ פרדיננד
4. שוחות
5. טוטלית
6. 1917

חלק ד' – התאמה

1 – ג (תקופת שגשוג ואופטימיות לפני המלחמה)
2 – א (תחרות על בניית צבאות חזקים)
3 – ה (לחימה מתוך תעלות ארוכות זמן)
4 – ו (גיוס כל משאבי המדינה למלחמה)
5 – ב (אובדן האמון שהמדע יביא רק טוב)
6 – ד (הרצח בסריבו ופרוץ המלחמה)

חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. העידן היפה - שגשוג ואופטימיות באירופה
2. הרצח בסריבו - הגורם המיידי למלחמה
3. פרוץ מלחמת העולם הראשונה ב-1914
4. ארצות הברית מצטרפת, רוסיה יוצאת מהמלחמה ב-1917
5. שביתת הנשק וסיום הלחימה ב-1918
6. נפילת אימפריות ומשבר האמונה בקדמה

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. יש לציין ולהסביר שני גורמים מתוך: לאומיות, מרוץ חימוש, אימפריאליזם, מערכת הבריתות, ולציין את הרצח בסריבו כגורם המיידי
2. כי המדינה גייסה את כל משאביה - צבא, כלכלה, תעשייה, תעמולה ואזרחים - והעורף הפך לחלק מהמערכה
3. המלחמה הראתה שהמדע והטכנולוגיה יכולים להרוס ולא רק להועיל, מה שערער את האופטימיות של העידן היפה
4. יהודים ראו עצמם כאזרחים נאמנים של המדינות השונות שבהן חיו, מה שמראה את כוחה של הלאומיות האזרחית מעבר לזהות היהודית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שני גורמים מתוך: לאומיות, מרוץ חימוש, אימפריאליזם, בריתות
- מלחמה שבה כל משאבי המדינה מגויסים, כולל העורף
- האמונה שהמדע מביא רק טוב התערערה אחרי חוויית ההרס

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על ההבדל בין 'אירופה 1913' ל'אירופה 1919' כדי להמחיש את גודל השינוי
- מומלץ להזכיר בעדינות את עניין רדיפת הארמנים ועמים נוספים, בלי פרטים מיותרים
- כדאי להבהיר את מעמדה המיוחד של איטליה שהחליפה צד במהלך המלחמה

דף תרגול: מהעידן היפה אל השוחות

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לפני 1914 אנשים באירופה היו אופטימיים. אחר כך התחילה מלחמה גדולה וקשה. בדף הזה נלמד למה זה קרה ומה היו התוצאות.

מילון קטן:

העידן היפה	תקופה לפני המלחמה שהייתה בה אופטימיות והמצאות חדשות
מרוץ חימוש	מדינות בונות צבאות חזקים יותר ויותר
אימפריאליזם	מעצמות רוצות לשלוט בשטחים של עמים אחרים
מערכת הבריתות	שני מחנות מדינות שהתחייבו לעזור זה לזה
מלחמת שוחות	לחימה מתוך תעלות ארוכות במשך זמן רב
מלחמה טוטלית	מלחמה שבה כל משאבי המדינה, כולל העורף, מגויסים
משבר האמונה בקדמה	אובדן האמון שהמדע יביא רק טוב

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה 'העידן היפה'?

א) תקופת המלחמה עצמה ב) תקופת שגשוג ואופטימיות לפני המלחמה ג) התקופה שאחרי המלחמה

ד) ימי הביניים

2. מה גרם למלחמה להתחיל בפועל?

א) המצאת המכונית ב) המהפכה התעשייתית ג) הרצח בסריבו ד) משבר כלכלי

3. איך נלחמו בחזית?

א) קרב ימי ב) לחימה מתוך תעלות ארוכות זמן רב ג) קרב של יום אחד בשדה פתוח

ד) מלחמה בלי צבא

4. מי היה במחנה אחד נגד גרמניה?

א) בריטניה, צרפת ורוסיה ב) גרמניה, איטליה ויפן ג) ארה"ב, יפן וסין

ד) גרמניה, אוסטריה־הונגריה והאימפריה העות'מאנית

5. מה מיוחד במלחמה טוטלית?

א) קרב קצר ומקומי ב) גיוס כל משאבי המדינה כולל העורף ג) מלחמה בלי נשק

ד) רק צבא מקצועי נלחם

6. מה קרה אחרי המלחמה?

א) חיזוק כל האימפריות ב) שלום עולמי מיידי ג) נפילת אימפריות ועליית דיקטטורים

ד) סוף הלאומיות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפני המלחמה רבים באירופה היו אופטימיים לגבי העתיד	☐	☐
2	המלחמה פרצה מסיבה אחת בלבד	☐	☐
3	יהודים לחמו רק בצד אחד של המלחמה	☐	☐
4	אחרי המלחמה התפרקו אימפריות גדולות	☐	☐
5	איטליה נלחמה לכל אורך המלחמה לצד גרמניה	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. התקופה שלפני המלחמה שהתאפיינה בשגשוג ואופטימיות נקראת _____

2. תחרות בין מדינות על בניית צבאות חזקים יותר נקראת _____

3. יורש העצר של אוסטריה־הונגריה שנרצח בסרייבו היה _____

4. לחימה שבה צבאות התבצרו בתעלות ארוכות נקראת מלחמת _____

5. מלחמה שבה כל משאבי המדינה, כולל האזרחים, מגויסים נקראת מלחמה _____

6. בשנת _____ יצאה רוסיה מהמלחמה בעקבות המהפכה

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. העידן היפה	___	**א.** תחרות על בניית צבאות חזקים
2. מרוץ חימוש	___	**ב.** אובדן האמון שהמדע יביא רק טוב
3. מלחמת שוחות	___	**ג.** תקופת שגשוג ואופטימיות לפני המלחמה
4. מלחמה טוטלית	___	**ד.** הרצח בסרייבו ופרוץ המלחמה
5. משבר האמונה בקדמה	___	**ה.** לחימה מתוך תעלות ארוכות זמן
6. 1914	___	**ו.** גיוס כל משאבי המדינה למלחמה

5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	נפילת אימפריות ומשבר האמונה בקדמה
☐	העידן היפה - שגשוג ואופטימיות באירופה

☐	ארצות הברית מצטרפת, רוסיה יוצאת מהמלחמה ב-1917
☐	שביתת הנשק וסיום הלחימה ב-1918
☐	הרצח בסרייבו - הגורם המיידי למלחמה
☐	פרוץ מלחמת העולם הראשונה ב-1914

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו שני גורמים לפרוץ מלחמת העולם הראשונה, וציינו את הגורם המיידי

2. מדוע נקראה המלחמה 'מלחמה טוטלית'?

3. מהו 'משבר האמונה בקדמה', וכיצד הוא קשור לתוצאות המלחמה?

4. מה המשמעות של העובדה שיהודים לחמו בשני צידי המלחמה? קשרו לשאלת הלאומיות

כרטיס יציאה

ציינו שני גורמים לפרוץ המלחמה

מהי מלחמה טוטלית?

מה קרה לאמונה בקדמה אחרי המלחמה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀